

Posudek vedoucího diplomové práce

Horálková, Tereza: Otázka integrace turecké menšiny v Německu za vlády černo-žluté koalice

Předložená diplomová práce se zaměřuje na velmi aktuální otázku integrace turecké menšiny v Německu. Časově se práce zaměřuje na první část vlády černo-žluté koalice, tedy především na roky 2009 až 2011. V otázce nového pojetí integrace a začleňování příslušníků (nejen) turecké menšiny do většinové společnosti byly v posledních pěti letech zaznamenány významné mezníky – Německo se nově definuje jako přistěhovalecká země a několik německých čelních představitelů (mj. spolkový prezident Wulff) ve svých projevech zmínili, že islám je součástí Německa - , které rezonovaly uvnitř (nejen) turecké komunity.

Struktura předložené práce je velmi přehledná a odpovídá vytčenému cíli. Nejprve je představena integrační politika a její různé pojetí. Následně analyzuje T. Horálková politický program a přístup vládních CDU/CSU a FDP k otázce integrace – v průběhu a po koaličních jednáních. Následují dvě hlavní kapitoly: první z nich analyzuje německé aktéry v otázce integrace a druhá pak turecké – jednak turecké náboženské a kulturní organizace v Německu a jednak ty v Turecku. V další kapitole vyhodnotila T. Horálková řízené rozhovory a vyvozuje závěry o výsledcích vládní integrační politiky. Vzhledem k aktuálnosti tématu, nedostatku vhodných materiálů a velké izolovanosti turecké komunity, ve smyslu poskytování veřejně dostupných informací, se jeví užitá metoda řízených rozhovorů jako velmi vhodná. Přidanou hodnotou výzkumu byla právě osobní zkušenost a vnímání kontextu fungování islámských komunit v Německu.

V kapitolách 4 a 5 analyzuje autorka jednotlivé nástroje a přístupy integrační politiky. Jsou zde jednak konfrontovány přístupy německé strany (na úrovni zemí i spolku), tak i aktivity tureckých organizací. Do toho vstupuje ještě vnitřní dělení skupiny, kterou většinová společnost označuje pojmem „turecká menšina“ a která rozhodně není jednolitá. Velice zajímavé jsou především požadavky a názory ze strany příslušníků turecké menšiny, kteří se do jisté míry inspirovali Rakouskem (a dalšími zeměmi), protože zde došlo k uznání islámu jako státního náboženství. Ve většině míří požadavky směrem k posílení zastoupení příslušníků turecké menšiny na veřejném životě, (jak již bylo zmíněno) uznání islámu a jeho zrovnoprávnění s křesťanskými náboženstvími a posílení vzdělání. Kapitola 6 věnující se vyhodnocení řízených rozhovorů pak poskytuje vhled do širokého spektra názorů, které naznačuje právě složitost otázky další integrace. Bohužel v této kapitole chybí jasnější a strukturovanější vyhodnocení. Slabým článkem práce je také závěr, který připomíná spíše

resumé, a nezasazuje výsledky bádání do kontextu dalších evropských zemí, které se potýkají v současné době s podobnými problémy.

Po formální stránce práce vykazuje několik drobných překlepů – většina z nich mohla být, dle mého subjektivního soudu, zaviněna automatickými opravami v programu word. Práce je jinak psána velice čtivým jazykem.

Celkově hodnotím práci jako nadprůměrně přínosnou. Předložená práce je výsledkem dlouhého a soustředěného výzkumu Terezy Horákové, který byl podpořen grantem GA UK. Díky tomu mohla autorka provést náročný výzkum zohledňující navíc turecký (jak od Turků žijících v Německu, tak i ze samotného Turecka) pohled na imigrační a integrační politiku v Německu. T. Horáková se díky své velmi svědomité a pečlivé práci může v současné době řadit mezi několik málo jednotlivců, které v České republice disponují expertní znalostí pro otázky turecké menšiny v Německu.

Vzhledem k výše uvedenému práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm výborně. Práce by rozhodně buď v této formě nebo po rozšíření na rigorózní měla být publikována.

V rámci obhajoby se navrhuji zaměřit na následující body:

- **kontextualizace závěrů práce v rámci vývoje v celé Evropě nebo vybraných (např. sousedících zemí).**
- **charakteristika vnitřního členění turecké komunity v SRN.**

V Praze, dne 14. června 2013

PhDr. Tomáš Nigrin, Ph.D.